

Betænkning afgivet af Det Enerkipolitiske Udvalg den 17. maj 2006

Betænkning

over

Forslag til folketingsbeslutning om mindre afhængighed af olie i transportsektoren

[af Marie Fugl (SF) m.fl.]

1. Udvalgsarbejdet

Beslutningsforslaget blev fremsat den 27. oktober 2005 og var til 1. behandling den 2. februar 2006. Beslutningsforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Det Enerkipolitiske Udvalg.

Møder

Udvalget har behandlet beslutningsforslaget i 6 møder.

Samråd

Udvalget har stillet 3 spørgsmål til transport- og energiministeren til mundtlig besvarelse. Ministeren har besvaret spørgsmålene i et åbent samråd med udvalget den 4. maj 2006. Ministeren har efterfølgende sendt udvalget det talepapir, der lå til grund for ministerens besvarelse af spørgsmålene.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 21 spørgsmål til transport- og energiministeren til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret.

2. Indstillinger og politiske bemærkninger

Et *flertal* i udvalget (V, DF, KF og EL) indstiller beslutningsforslaget til *forkastelse*.

Enhedslistens medlem af udvalget bemærker, at SF med beslutningsforslaget bringer en vigtig diskussion op i Folketinget om den svindende olieforsyning og om, hvordan Danmark skal sikre sig en ikkeforurenende energiforsyning i fremtiden.

Enhedslisten har selv en række bud på løsninger, som omfatter prioritering af energibesparende teknologi, f.eks. afgiftsomlægninger til fordel for biler med lavt brændstofforbrug, introduktion af varmepumper i kraftvarmeverker og industri og omlægning af transportsektorens drivmidler til direkte eller indirekte eldrevne teknologi.

Enhedslisten finder, at forslaget om at give mulighed for at erstatte 5,75 pct. af olieforbruget i transportsektoren med biobrændstoffer er uklogt i den nuværende situation. Enhedslisten forstår og deler ønsket om at begrænse olieforbruget, men produktion af biobrændstoffer vil i dagens Danmark mestendels basere sig på afgrøder, som normalt anvendes til foder og fødevarer. En tvungen efterspørgsel efter biobrændstoffer vil føre til inddragelse af mere landbrugsjord og fremme dyrk-

ning med pesticider og kunstgødning til skade for natur og miljø. Enhedslisten mener ikke, at fødevarerproduktion skal anvendes som drivmidler i transportsektoren, når der er andre muligheder. Enhedslisten kan støtte udviklingen af de såkaldte 2.-generations-teknologier, hvor brændstoffer produceres på affald. Enhedslisten opfatter imidlertid ikke halm som et affaldsprodukt, men som noget, der i lighed med en del andet organisk affald bør anvendes til husdyr og i øvrigt indgå i økologisk jordbrug. Derfor anser vi det heller ikke for muligt at producere biobrændstoffer i mængder, der kan erstatte det nuværende olieforbrug.

SF's strategi er at skabe et såkaldt pusterum, hvor teknologier, der ikke lægger beslag på jord, kan udvikles, mens man i en periode bruger biobrændstoffer. Enhedslisten frygter, at strategien giver anledning til store investeringer i anlæg og afgrødeproduktion, som industrien og landbruget vil forlange forrentet fuldt ud, og som det derfor ikke vil være muligt at afvikle igen med den nødvendige hastighed. Andre aspekter er mangel på tilskyndelse til at begrænse brændstofforbruget i transportsektoren, som kan være en endnu mere effektiv strategi til at begrænse forureningen og CO₂-udledningen.

Sidst men ikke mindst er Enhedslisten ikke enig med forslagsstillerne i, at import af biobrændstof fra f.eks. Brasilien er ønskelig. Målet må være at mindske Danmarks økologiske fodaftryk og ikke at lægge beslag på store landbrugsarealer andre steder i verden, hvor dyrkningen af biobrændstofafgrøder også mindsker den biologiske mangfoldighed og øger uligheden. De svenske erfaringer viser endvidere, at prisen på bioætanol fra Brasilien er langt lavere end i EU, hvilket begrænser den lokale produktion.

Et *mindretal* i udvalget (S, RV og SF) indstiller beslutningsforslaget til *vedtagelse uændret*.

Socialdemokratiets medlemmer af udvalget vil arbejde aktivt for at øge andelen af biobrændstoffer, som kan erstatte benzin og diesel til transportformål. Dette kan blandt andet ske ved at styrke efterspørgslen og dermed motivere producenter og benzinselskaber til at udvikle den nødvendige og fremtidssikrede teknologi samt ved at investere langt mere offensivt i den offentlige forskning, end regeringen hidtil har lagt op til.

Det er imidlertid afgørende, at der er tale om brændstoffer, der er produceret med et positivt energi- og miljøregnskab. Det kan bl.a. ske gennem brug af restprodukter som eksempelvis halm, andet organisk affaldsmateriale, spildvarme og overskydende el fra vedvarende energi (VE).

Der skal investeres langt mere i forskning og udvikling af disse teknologier, som også har store vækstpotentialer på de internationale markeder. Eksempelvis tegner mulighederne for at integrere vindkraft og biomasse på kraftværker med produktion af drivmidler til transportsektoren, som f.eks. Elsams VEnzin-vision, meget spændende perspektiver.

Regeringen har kun en »0,1-procent-vision« på dette område. Det er uambitiøst og langt fra det EU-direktiv, som Danmark bør opfylde. Danmark skal som minimum leve op til EU-direktivet.

Biobrændstoffer kan i fremtiden give et væsentligt bidrag til løsningen af såvel klimaproblematikken som forsyningssikkerheden. Det nye danske energiselskab har alle muligheder for at være omdrejningspunktet for en satsning på biobrændstoffer og udvikling af VE-baseret produktion af drivmidler til transportsektoren. Det indebærer positive rammer for en markedsmodning af teknologierne ikke bare indenlands, men også med henblik på opbygning af en eksportindustri med et kæmpepotentiale.

Socialdemokratiet finder, at beslutningsforslaget tager fat på en række af disse væsentlige udfordringer, og vil derfor stemme for beslutningsforslaget.

Socialistisk Folkepartis medlem af udvalget har noteret sig, at transport- og energiministeren indirekte har tilsluttet sig punkt 2 i beslutningsforslaget om, at der afsættes F&U-midler til udvikling af

biobrændstoffer på basis af restprodukter og affald (såkaldte 2.-generations-teknologier). Det er sket med ministerens pressemeddelelse om, at der vil blive afsat 200 mio. kr. til udvikling af biobrændstoffer, hvilket SF finder særdeles positivt.

Det indgår i ministerens udmelding, at han forventer, at private investorer vil supplere de offentlige midler. Efter SF's mening vil det fremme de private investorers interesse, hvis man samtidig beslutter sig for en obligatorisk tilsætning af biobrændstof til benzin og diesel. Det vil være et klart signal til markedet om, at Danmark er indstillet på at anvende biobrændstoffer i transportsektoren nu, og dermed øge mulighederne for, at også private investerer i den fortsatte udvikling af produkterne. SF opfordrer derfor regeringen til at blive mere proaktiv på området. Biobrændstoffer produceret med 1.-generations-teknologier er ikke CO₂-neutrale, men giver alligevel et bidrag til nedbringelse af transportsektorens konstant stigende udledning af CO₂. Udledningen ligger i dag 24 pct. over udledningen i 1990. Perspektivet er selvsagt at komme videre fra 1.-generations-teknologierne. Sigtet er biobrændstoffer, der er produceret på restprodukter, som er langt mere skånsomme over for natur og miljø.

Den konstant stigende udledning af drivhusgasser fra transportsektoren er et meget alvorligt problem, som på relativt kort sigt truer med at undergrave muligheden for at nedbringe den samlede udledning af drivhusgasser. Transportsektorens andel af den samlede udledning af drivhusgasser vokser hvert år. Det er derfor nødvendigt at handle nu og at benytte sig af en flerstrengt strategi, der bl.a. indeholder følgende elementer: påbud om at tilsætte biobrændstoffer til benzin og diesel, udvikling af 2.-generations-teknologier til produktion af biobrændstoffer, krav til nye biler om, at de skal køre længere på literen, afgiftsdifferentiering, der motiverer til køb af de mest miljøvenlige biler, regulering af trafikken og udvikling af biler, der kører på brændselsceller, el m.v.

Siumut, Tjóðveldisflokkurinn, Fólkaflokkurinn og Inuit Ataqatigiit var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

Joan Erlandsen (V) Eyvind Vesselbo (V) fmd. Jens Kirk (V) Lars Christian Lilleholt (V)

Ellen Trane Nørby (V) Tina Petersen (DF) Hans Kristian Skibby (DF)

Charlotte Dyremose (KF) Christian Wedell-Neergaard (KF) Torben Hansen (S)

Jens Christian Lund (S) Kim Mortensen (S) Niels Sindal (S) Arne Toft (S)

Martin Lidegaard (RV) Anne Grete Holmsgaard (SF) nfm. Per Clausen (EL)

Siumut, Tjóðveldisflokkurinn, Fólkaflokkurinn og Inuit Ataqatigiit havde ikke medlemmer i udvalget.

Folketingets sammensætning

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	52	Enhedslisten (EL)	6
Socialdemokratiet (S)	47	Siumut (SIU)	1
Dansk Folkeparti (DF)	24	Tjóðveldisflokkurinn (TF)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	18	Fólkaflokkurinn (FF)	1
Det Radikale Venstre (RV)	17	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	11		

Oversigt over bilag vedrørende B 20**Bilagsnr. Titel**

- 1 Tidsplan for udvalgets behandling af beslutningsforslaget
- 2 Notat vedrørende udviklingen i offentlige midler til energiforskning m.v., fra transport- og energiministeren
- 3 1. udkast til betækning
- 4 Pressemeddelelse om åbent samråd 4/5-06 om samrådsspørgsmål A, B og C
- 5 Talepapir fra samråd 4/5-06, fra transport- og energiministeren
- 6 2. udkast til betækning

Oversigt over spørgsmål og svar vedrørende B 20**Spm.nr. Titel**

- 1 Spm. om de svenske planer for at mindske afhængigheden af olie og om kommissorium m.m. for det svenske udvalg, til transport- og energiministeren, og ministerens svar herpå
- 2 Spm. om, hvilke konkrete planer regeringen har om at mindske afhængigheden af olie i Danmark gennem effektivisering af transportarbejdet, til transport- og energiministeren, og ministerens svar herpå
- 3 Spm. om, hvilke EU-lande og lande uden for EU der ved lov eller påbud har besluttet, at der skal tilsættes en vis andel biobrændstof til det samlede benzin- og dieselforbrug, til transport- og energiministeren, og ministerens svar herpå
- 4 Spm., om ministeren i skemaform for hvert af de 25 EU-lande kan oplyse andel biobrændstof og virkemidler til opfyldelse af biobrændstofdirektivet, til transport- og energiministeren, og ministerens svar herpå
- 5 Spm., om et påbud om, at en vis procentdel biobrændstof skal erstatte benzin og diesel, er et mere effektivt virkemiddel end skattemæssige incitament, til transport- og energiministeren, og ministerens svar herpå
- 6 Spm. om, hvor meget en tankfuld benzin til en gennemsnitlig personbil ville koste ekstra med dagens priser ved henholdsvis 2 pct., 5,75 pct. og 10 pct. ætanol/bioætanol, til transport- og energiministeren, og ministerens svar herpå
- 7 Spm. om, hvad størsteprisen og mindsteprisen har været for en tankfuld benzin til en gennemsnitlig personbil de seneste 5 år, til transport- og energiministeren, og ministerens svar herpå
- 8 Spm. om, hvad ministeren kan oplyse om væksten i benzin- og dieselforbruget de seneste 10 år, til transport- og energiministeren, og mini-

-
- sterens svar herpå
- 9 Spm. om, hvilke konkrete forslag regeringen har inden for de fire hovedområder, som den svenske kommission arbejder med, til transport- og energiministerens, og ministerens svar herpå
- 10 Spm., om det kan bekræftes, at USA nu i høj grad satser på at nyttiggøre restprodukter fra jordbrug og naturpleje til brændsler i transportsektoren, til transport- og energiministerens, og ministerens svar herpå
- 11 Spm. om, hvad ministeren kan oplyse om potentialet for at anvende restprodukter som træaffald, hø m.m. fra naturpleje til energiformål, til transport- og energiministerens, og ministerens svar herpå
- 12 Spm. om, hvor mange procent af det danske olieforbrug til transport der kunne substitueres af den overskudshalm, der i dag ikke anvendes til energiformål, til transport- og energiministerens, og ministerens svar herpå
- 13 Spm., om regeringen har planer om at godskrive nedmuldning af halm på Danmarks klimabudget frem for at anvende halmen til energiformål, til transport- og energiministerens, og ministerens svar herpå
- 14 Spm., om ministeren vil udarbejde en oversigt over danske virksomheder, som har potentialer og kompetencer med hensyn til nyttiggørelse af organiske restprodukter til energiformål, til transport- og energiministerens, og ministerens svar herpå
- 15 Spm., om ministeren vil udarbejde en beskrivelse af prisudviklingen for ætanol produceret i EU sammenlignet med Brasilien og USA, til transport- og energiministerens, og ministerens svar herpå
- 16 Spm., om ministeren vil redegøre for, hvilke offentlige forsknings- og udviklingspuljer og -ordninger der støtter eller kan støtte alternativer til benzin og diesel baseret på affalds- og restprodukter, til transport- og energiministerens, og ministerens svar herpå
- 17 Spm. om, hvilke samarbejdsprojekter der findes i Danmark mellem det offentlige (kommuner og/eller amter) og private virksomheder m.v., til transport- og energiministerens, og ministerens svar herpå
- 18 Spm. om, hvor stor en andel af landbrugsarealet der skulle tages i anvendelse, hvis diesel skulle erstattes med biodiesel produceret på raps, til transport- og energiministerens, og ministerens svar herpå
- 19 Spm. om energiindholdet i gyllen fra det antal svin, der årligt produceres i Danmark, til transport- og energiministerens, og ministerens svar herpå
- 20 Spm., om anvendelse af el fra VE til transportformål kan godkendes i henhold til biobrændstofdirektivet, til transport- og energiministerens, og ministerens svar herpå
- 21 Spm. om at detaljere notatet om udviklingen i offentlige midler til energiforskning m.v., jf. B 20 – bilag 2, således at støtten til F&U opgøres på energiproduktionsteknologier, til transport- og energiministerens, og ministerens svar herpå

Oversigt over samrådsspørgsmål vedrørende B 20

Samråds- spm.nr.	Titel
A	Samrådssp., om regeringen vil påbyde olieselskaberne at blande biobrændstof i benzin og diesel for at skabe et marked for biobrændstoffer i Danmark, til transport- og energiministeren
B	Samrådssp. om regeringens initiativer for at sikre udvikling og produktion af biobrændstoffer på grundlag af biologiske restprodukter og for, at dansk viden på området ikke dør hen på grund af manglende politisk handle, til transport- og energiministeren
C	Samrådssp. om, hvad regeringen vil gøre herhjemme og i EU for at sikre markedsføring og udbredelse af mere energieffektive biler, til transport- og energiministeren